

Legal

Een veranderd landschap: PSD 2 en toestemming onder de AVG

Marta Borrat i Frigola, Legal Counsel, ABN AMRO Bank N.V.

Vereniging Privacy Recht
Jaarcongres
14 september 2017

Waarom is toestemming van belang in de financiële sector?

Een veranderd landschap

PSD2 komt eraan

Gesignaleerde privacy risico's bij de totstandkoming van PSD2

Toestemming volgens de AVG

wat we weten

wat is nog onduidelijk

Update reikwijdte PSD2 toestemming voor banken en FinTechs

Introductie

De wereld van financiële diensten in beweging

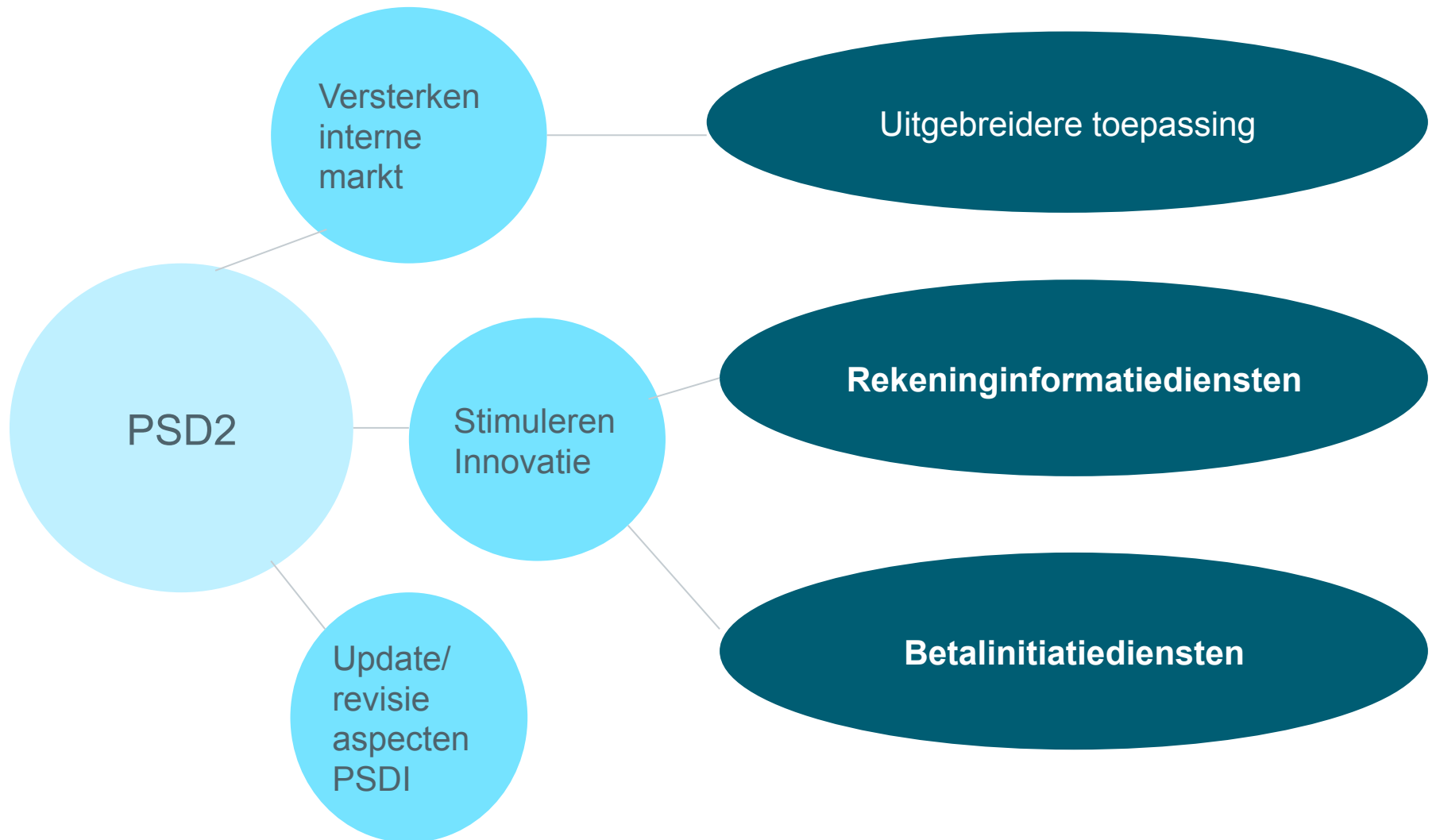
Bron: Holland Fintech.com

The image features the European Union flag, which consists of a blue field with twelve five-pointed gold stars arranged in a circle. The flag is shown with a slight wave, giving it a three-dimensional appearance. In the center of the flag, the text "PSD2" is written in a bold, yellow, sans-serif font. The text is positioned between the stars, with one star to its left and several others surrounding it.

PSD2

Even kort over PSD2

PSD2 regelt onder meer...

Rekeninginformatiediensten

Een rekeninginformatiedienst is een onlinedienst voor het verstrekken van geconsolideerde informatie over een of meer betaalrekeningen die de betaaldienstgebruiker bij een of meer betaaldienstverleners aanhoudt.

Betaalinitiatiediensten

De betaalinitiatiedienst is een dienst voor het initiëren van betaalopdrachten ten behoeve van de consument, bijvoorbeeld bij online aankopen bij een webwinkel.

Bron: www.internetconsultatie.nl/implementatiewetherzienerichtlijnbetaaldiensten/details

Bevestiging betreffende de beschikbaarheid van geldmiddelen

Dit is een dienst die op neer komt dat de betalingdientaanbieder die de rekening van de betaler houdt, op verzoek van een betalingsdientaanbieder, onmiddellijk bevestigt of die rekening beschikt over het geld van een betalingstransactie.

Gesignaleerde (privacy) risico's bij de totstandkoming van de PSD2

Druist PSD2 in tegen de bancaire zorgplicht?

Geen controle meer over financiële gegevens van de klanten?

Veiligheidsrisico's met o.a. als gevolg toename van fraude?

Algemene mitigerende maatregelen op Europees politiek niveau

Klant in control: eerst toestemming van de klant!!

Restricties in PSD2 over het gebruik van klantdata

Strenge beveiligingsmaatregelen

Toestemming: belangrijk element in PSD2

Verwijzingen PSD2 naar instemming/toestemming

- Art. 64:** instemming bij de uitvoering van een betaalopdracht
- Art. 65:** instemming met het feit dat de eigen bank antwoord geeft op verzoeken van een specifieke betalingsdienstaanbieder om te bevestigen dat “genoeg” geld in de rekening van de betaler zit voor een bepaalde betalingstransactie
- Art. 66:** instemming klant in het kader van betalingsinitiatiediensten
- Art. 67:** instemming klant in het kader van rekeninginformatiediensten
- Art. 94:** uitdrukkelijke toestemming klant

(niet uitputtend)

Wat we weten over toestemming volgens de AVG

Definitie

Gecodificeerde vereisten in art. 7

Toestemming en informatieplicht + inzagerecht

Toestemming als mogelijke grondslag voor automatische besluiten waaronder profilering

En let op, recht op data portabiliteit mbt verwerkingen die zijn op toestemming gebaseerd.

Dit moet nog uitwerken, of niet... nog goed overnadenken

Wat verandert in essentie tov toestemming onder de Wbp?

Er is wel sprake van contintuiteit maar...

Meer detail over hoe toestem
-verklaring
-ondubbelz

Hoe? Leidt dit tot de verplichting tot het bewaren van een audittrail? Of is het voldoende dat uit de handelingen die de betrokkene moet verrichten geen andere conclusie getrokken kan worden dat de klant toestemming heeft gegeven?

Enigzins een uitwerking van de vereiste "informed" consent? Maar hoe ver? Hoe granulair?

De verplichting tot aantoonbaarheid (art. 7.1 AVG)

Het verzoek om toestemming moet duidelijk worden geformuleerd. In (art. 7.2 AVG)

Discussie over toestemming in AV of terms of use?

Verzoek tot toestemming onderscheiden van "andere aangelegenheden /other matters". (art. 7.2 AVG)

Interne processen moeten worden ingericht

Intrekken van toestemming moet makkelijk zijn (Art. 7.3 AVG)

Is dit altijd uitvoerbaar? De verwerking van bijzondere persoonsgegevens door een verzekeraar?

Het verlenen van toestemming mag geen voorwaarde zijn voor de dienstverlening (art. 7.4 AVG)

G29 FabLab: waar verwachten we meer duidelijkheid?

Toestemming als belangrijke grondslag of “slechts” een van de 6?

Wat gebeurt met reeds verleende toestemming (uit de Wbp tijdperk)?

Toestemming voor verschillende doeleinden: alles in een keer? Of per doeleinde een afzonderlijke handeling?

Toestemming per afzonderlijke verwerking of per doeleinde?

Kinderen en toestemming en toestemming voor wetenschappelijk onderzoek

Meerdere verwerkingsverantwoordelijken? Wie vraagt om toestemming?

Toestemming in algemene voorwaarden of terms of use? Wat betekent ‘*clearly distinguishable*’?

Toestemming als voorwaarde voor de dienstverlening? Wat is ‘*genuine choice*’?

Meer duidelijkheid voor de inhoud van begrippen zoals “*freely given, specific and informed*”(wat betekent “*clear imbalance*”?)

Granulariteit (hoe ver moet de verwerkingsverantwoordelijke gaan?)

Houdbaarheidsdatum van de toestemming?

Geen toestemming, en dan? Mogen we een andere grondslag kiezen? Oneerlijk?

Hoe ver ga je met de informatieplicht bij toestemming? Verder dan slecht categorieën ontvangers? Sommige autoriteiten lijken deze lijn te volgen...

Toestemming van kinderen, heeft dit invloed bij PIAs? Groot risico?

De visie van banken over de reikwijdte van toestemming onder PSD2

- Toestemming noodzakelijk voor de toegang tot de gegevens
- Nadere verwerkingen en het verlenen van traditionele diensten, op basis van de grondslagen van AVG, indien van toepassing

Artikel 94 PSD2

1. De lidstaten staan toe dat betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders **persoonsgegevens verwerken wanneer zulks noodzakelijk is voor de voorkoming van, het onderzoek naar en de opsporing van betalingsfraude**. De verstrekking van informatie aan natuurlijke personen over de verwerking van persoonsgegevens **en de verwerking van dergelijke gegevens en enige andere verwerking van persoonsgegevens** voor de bij de onderhavige richtlijn beoogde doeleinden geschiedt **overeenkomstig Richtlijn 95/46/EG**, de nationale regelgeving tot omzetting van Richtlijn 95/46/EG en Verordening (EG) nr. 45/2001.

2. Betalingsdienstaanbieders mogen **alleen met de uitdrukkelijke toestemming** van de betalingsdienstgebruiker toegang krijgen tot persoonsgegevens die noodzakelijk zijn **voor het aanbieden van hun betalingsdiensten deze verwerken en bewaren**.

Waarom denken wij dat?

- AVG stelt de kaders over de bescherming van persoonsgegevens, maar ook van het vrije verkeer van die gegevens**
- Het stellen van beperkingen voor bepaalde sectoren lijkt niet in lijn te zijn met de EU doelstelling “vrije verkeer” van persoonsgegevens**
- In PSD2 wordt geen expliciet verbod op het gebruik van andere verwerkingsgrondslagen uit de AVG genoemd**
- Voldoen aan beveiligingsvereisten (waar de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk is) moet op grond van de wet en niet op grond van de expliciete toestemming van de betalingsdienstgebruiker**
- Voldoen aan wettelijke verplichtingen kan niet afhankelijk zijn van de toestemming van de betalingsdienstgebruiker**
- Voldoen aan verzoeken van de toezichthouder kan niet afhankelijk zijn van de toestemming van de betalingsdienstgebruiker**

Wat is de status nu?

MinFin heeft onze zorgen ontvangen

Art. 94 lid 2 wordt niet geïmplementeerd in de Wft

Implementatie art. 94.2 via AMvB

En wat doet de sector ondertussen?

Veel werk achter de schermen

Guidance G29 afwachten

Ontwikkelingen rondom de AMvB (implementatie art. 94 lid 2 PSD2) goed volgen

Heeft u nog vragen?

